

ROZHLEDNA JAKO SVĚTOVÝ UNIKÁT

Vizualizace Huť architektury [2x]

Plánovaná podoba rozhledny zasazená do prostředí parku Na Čihadlech.

STAVBU UNIKÁTNÍ KONSTRUKCE Z NÁLETOVÝCH DŘEVIN, KTERÁ MÁ DO BUDOUCNA POSLOUŽIT K VÝSTAVBĚ ROZHLEDNY DLE NÁVRHU ARCHITEKTA MARTINA RAJNIŠE, MOHOU JIŽ OD ZAČÁTKU ČERVNA SLEDOVAT ZÁJEMCI NA BŘEHU KYJSKÉHO RYBNÍKA. POKUD SE VŠE PODAŘÍ, MŮŽE SE TENTO ZÁMĚR DO BUDOUCNA, PO PROJEDNÁNÍ S OBČANY, DOČKAT REALIZACE V PROSTORU NA ČIHADLECH.

Ihned poté, co se architekt Martin Rajniš vrátil z Paříže, kde na konci května obdržel Mezinárodní cenu za udržitelnou architekturu, pustil se společně se svým týmem z Huti architektury do příprav stavby takzvaného artefaktu budoucí rozhledny pro

Prahu 14. Pomáhat mu s ní budou v rámci workshopu zhruba dvě desítky studentů architektury ze tří univerzit v Praze, Liberci a Brně. Půjde vlastně o stavbu prototypu rozhledny Doubravka, jak zní jedno z jejich pracovních pojmenování.

Na břehu Kyjského rybníka, v prostoru chystaného volnočasového areálu, začne 8. června vyrůstat zhruba dvánáctimetrový model věže. Půjde v zásadě o věrnou kopii konstrukce rozhledny, o jejíž realizaci v současnosti vedení městské části uvažuje v areálu budoucího parku Na Čihadlech.

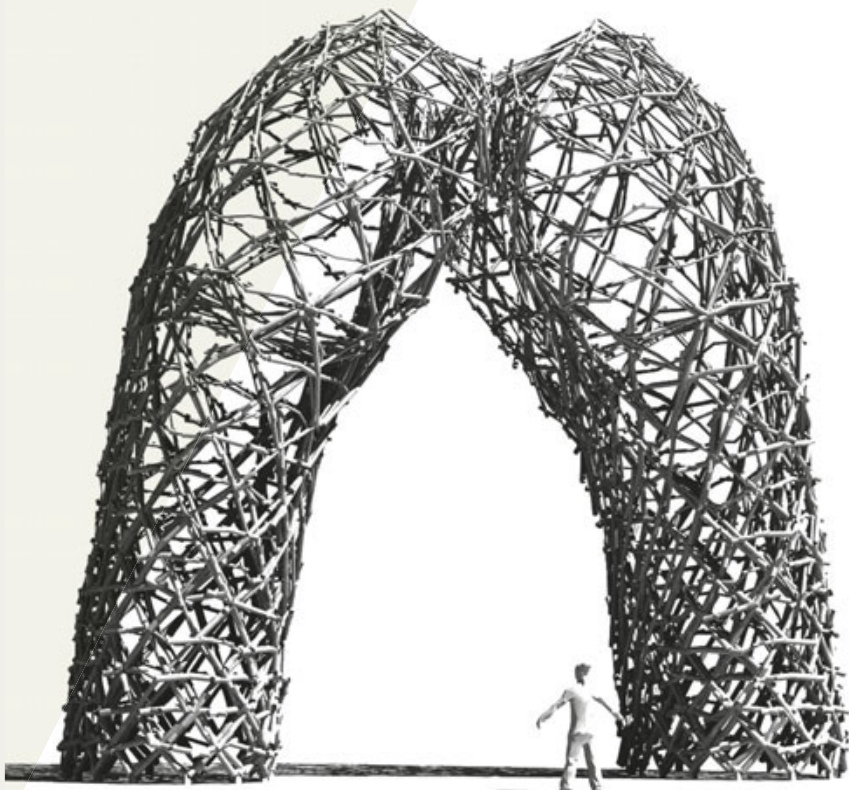
WORKSHOP JAKO REALITY SHOW

Martin Rajniš bude se studenty v plenéru aplikovat nové konstrukční prvky, práci se dřevem, stejně jako

ladit detaily budoucí rozhledny. Ačkoliv bude místo vzniku prototypu pro veřejnost kvůli bezpečnosti uzavřené, zájemci o tento unikátní projekt

„Můžeme být právem hrdí na to, že se tohoto záměru ujal právě Martin Rajniš. Jeho práce nesou výrazný rukopis, pozitivní stigma a silný příběh...“

zkrátka nepřijdou. Na víkend 20. až 22. června je naplánovaný otevřený workshop pro veřejnost, kde se lidé budou moci seznámit s detaily artefaktu, stejně jako získat všechny další informace. Podrobný program bude v předstihu zveřejněn na webových stránkách městské části Praha 14 – uvažuje se i o začlenění akce do prestižního festivalu architektury

Takto bude vypadat artefakt, který má prověřit plánovanou konstrukci rozhledny.

a urbanismu reSITE, jenž bude v daném termínu probíhat v Praze.

VĚŽ JAKO ŽÁDNÁ JINÁ

V případě Doubravky může Praha 14 získat naprostý unikát – stačí se podívat, jak široce diskutované a medializované jsou jiné kreace architekta Rajniše, například Poštovna na Sněžce nebo rozhledna Bára II v Chrudimi. Co realizace, to originál a nový přístup k práci s obnovitelným materiálem – dřevem.

„Můžeme být právem hrdí na to, že se tohoto záměru ujal právě Martin Rajniš. Jeho práce nesou výrazný rukopis, pozitivní stigma a silný příběh, mají značný přesah do urbanismu, ale i marketingu míst vzniku. Vedle toho, že získáme krásnou dominantu, vnímáme rozhlednu i jako symbol znovuoživení budoucího parku Na Čihadlech i jako prvek, díky kterému se

Praha 14 zviditelní v rámci celé Prahy a dost možná i České republiky,“ míní starosta Radek Vondra.

Chystaná věž se stane vedle úspěšného projektu Rajský vrch, revitalizace parku Na Čihadlech a u Kyjského rybníka, oblastí Hloubětína a dalších míst, jejichž obnova již probíhá nebo brzy započne, dalším dokladem atraktivity Prahy 14. Ta chce v budoucnu prodiskutovat ideový záměr stavby věže se svými občany.

A co se stane s prototypem Doubravky u „Kyjáku“? Starosta Radek Vondra i Martin Rajniš jsou zajedno v tom, že u Kyjského rybníka může artefakt zůstat klidně dva tři roky. Může se tak klidně stát, že v příštích letech, kdy by mohla být postavena ta „pravá“ rozhledna, bude mít naše městská část rozhledny dvě – jednu dvanáctimetrovou a druhou ještě o deset metrů vyšší... (dm)

SLOVO ARCHITEKTA

Nápad oživit veřejný prostor v Praze 14 neotřelým prvkem mi přijde od počátku dobrý, a proto jsem také už před časem uvítal záměr postavit v naší městské části rozhlednu. Park Na Čihadlech je jako jedna z mála vyvýšenin u nás dozajista hlavním centrem procházek pro obyvatele Černého Mostu i dalších lokalit. Proto je i toto umístění rozhledny logické a věřím, že právě místní ocení toto zpestření nejvíce. Už v době, kdy se záměr na stavbu věže rodil, jsem jako architekt s napětím očekával, jakou cestou se městská část vydá. Dnes musím říci, že volba takto jedinečného a neotřelého řešení byla dobrá. A nejen proto, že tím v případě realizace jako městská část získáme architektonický unikát a zajímavost hodnou celopražské pozornosti. Samotná podoba věže a její jedinečná konstrukce jí dává skutečné propojení s okolní přírodou. Kromě toho, že vzejde z materiálu, který vyrostl u nás, bude právě nám sloužit k rozhledu po okolí, po přírodě, která v Praze 14 tvoří přirozenou protiváhu k sídlišti i vzdálenějším průmyslovým areálům v sousedních městských částech. Osobně se na tento nový pohled těším a věřím, že nejsem jediný.

Ing. arch. Milan Veselý,
hlavní architekt MČ Praha 14

MARTIN RAJNIŠ

DIVÁCI, POROZUMĚNÍ, SPOLUPACHATELÉ...

S ARCHITEKTY MASÁKEM A EISLEREM JAKO TŘICÁTNIK NAVRHOVAL LEGENDÁRNÍ OBCHODNÍ DŮM MÁJ. O DESET LET POZDĚJI ZASE PAVILON PRO EXPO VE VANCOUVERU. ZAČÁTKEM NOVÉHO TISÍCLETÍ PŘIBYL NA DLOUHÝ SEZNAM REALIZACÍ NOVÝ SMÍCHOV. A PAK PŘIŠLA ZMĚNA. O CESTÁCH PO SVĚTĚ ZA OBJEVENÍM PŘÍRODY, O PŘIROZENÉ ARCHITEKTUŘE I O LÁSCE K VĚŽÍM JSME HOVORILI S ARCHITEKTEM MARTINEM RAJNIŠEM, AUTOREM UNIKÁTNÍHO NÁVRHU ROZHLEDNY, KTERÁ V BUDOUCNU VYROSTE NA ČIHADLECH.

POJĎME NA ÚVOD ČTENÁŘŮM ŘÍCT, CO SE SKRÝVÁ POD NÁZVEM HUŤ ARCHITEKTURY?

Huť architektury znamená, že projektujeme, realizujeme a učíme. Učíme se od sebe navzájem, děláme realizace se studenty. V současné době završujeme dlouholeté úsilí o prosazení směru, kterému říkáme přirozená architektura. Tak jak se rychle mění svět, rozvíjejí se technologie, mění se i životy lidí a také celá společnost. Lidé dnes jejich domy neuspokojují, a proto je třeba hledat inspiraci v přírodě.

JAK JSTE SE K TOMUTO SMĚRU PROPRACOVAL?

Dlouhou dobu jsem projektoval velké budovy, obchodní dům Máj, Nový Smíchov a stovky dalších. Samozřejmě že jsem to nedělal sám, protože takové projekty jsou vždycky dílem mnoha lidí. Upřímně řečeno mi ale tyto projekty začaly lézt na rozum, byl jsem z toho už rozmrzelý, naštvaný. Proto jsem se vydal na cesty. Projel jsem různé světadíly, viděl jsem poušť, volné moře i ledovce v Grónsku a právě tyto vjemy, ta krása a jedinečnost přírody mi ukázaly, že příroda je pro člověka zásadní. To samé platí o domorodcích a jejich stavbách, o zvířatech a jejich světe... To byl impulz, abychom s partou kamarádů začali dělat něco, čemu říkáme přirozená architektura.

V ČEM SPOČÍVÁ ONA PŘIROZENOST?

Jde například o materiály. Používáme dřevo, kámen, pochopitelně i sklo, které je de facto také přírodním materiálem. Kovy a další materiály používáme jen jako doplňky. Tudy vede naše cesta k přirozené architektuře. To, co je pro domorodce džungle, kde najdou větší stavební materiál, to je pro nás skládka za pilou s odřezky trámů, prken a podobně. Hlavní ale pro nás zůstává obnovení dialogu mezi stavbou, architektem a člověkem.

PROTO SLAVÍ ÚSPĚCH I VAŠE NÁVRHY VĚŽÍ...

Máme nějaké úspěchy, ale není to vždy jen pozitivní. Během posledních let jsme se nicméně hodně zaměřili na věže. V Česku, ale například i v Rakousku a Německu jsou věže nesmírně oblíbené. Jsme země výletníků, kteří mají rádi svou krajinu, chodí do přírody a rádi se po ní rozhlížejí. Rozhledna je pro lidi cílem, místem, které si určí pro svou procházku. Postavit věž přitom není kdovíjaký byznysplán, není to drahá stavba a lidi mají naprosto oprávněný pocit, že je to stavba určená jim, že se staví pro jejich radost. Znovu

Model budoucí rozhledny pro Prahu 14.

se tak navazuje přirozený vztah mezi projektantem a obyčejným člověkem.

PODOBŇĚ TOMU JISTĚ BUDE I S ROZHLEDNOU V PRAZE 14. CO PRO VÁS TATO VÝZVA ZNAMENÁ?

Možnost postavit věž v Praze 14 je pro nás skutečným vyznamenáním, z té možnosti jsme nadšení, protože zatím se všechny naše věže stavěly mimo Prahu. Nakonec si vybrali tento typ věže, který je navržen z nejpřirozenějšího materiálu, který lze na místě najít. Konstrukci tvoří mladé kmeny z náletů, které všude rostou a v rámci údržby zeleně se likvidují. Pouštíme se na cestu našich předků, ale pouštíme se na ni s moder-

ními znalostmi a zkušenostmi. Výsledkem je útvar, který zapadá do přírody a současně z ní vychází. Můžeme tak lidem pootevřít vrátka do světa přírody, který je protipólem dnešní agresivní a uspěchané doby.

JDE O VÁŠ NÁPAD, NEBO VÁS INSPIROVALA NĚJAKÁ DŘÍVĚJŠÍ STAVBA?

Jde o originální konstrukci, která je pochopitelně inspirována přírodou. Zatím jsme ji vyzkoušeli na modelu a nyní ji budeme znovu prověřovat v rámci workshopu se studenty, kdy na břehu Kyjského rybníka postavíme tímto způsobem takzvaný artefakt. Půjde o zhruba dvanáctimetrovou konstrukci, na které v praxi vyzkoušíme stabilitu a spojení nosných nohou budoucí rozhledny.

S workshopy máme dobré zkušenosti, pro studenty je lepší, když si dřevo osahají a poznají jeho krásu i utrpení, které taková práce přináší. Jsme připraveni na místě přivítat i lidi z okolí, doufám, že najdeme diváky, spolupachatele, porozumění...

JAKÁ BYLA VAŠE OČEKÁVÁNÍ A JAK VNÍMÁTE NYNĚJŠÍ SPOLUPRÁCI S PRAHOU 14?

Naším cílem není výdělek, nestojíme ani o slávu nebo nějaké ceny. Naším prvořadým cílem je, aby se to lidem líbilo, aby ty stavby měli rádi. To je pro nás největší odměna, to je to, co nás na té práci nejvíc baví. A je dobře, že se najdou lidé na odpovědných postech, kteří mají pro toto porozumění, což je příklad starosty Radka Vondry i dalších lidí z Prahy 14. Uvědomují si, že každá hodina práce, každá koruna nákladů je v tomto případě rozumně zhodnocená. Ta rozhledna je vlastně pravým opakem tunelu Blanka. Tunel je v zemi, rozhledna míří do vzduchu, tunel se staví dlouho, toto bude rychle hotové, tunel je z betonu a oceli, toto je z přírodního materiálu...

V tom kontrastu navíc můžeme ukázat, že architekti nejsou takoví blbci, jak by se mohlo na první pohled zdát, právě pod vlivem těch všech staveb, jako jsou tunely a administrativní centra. Co víc nabídnout lidem než otevřený rovnocenný dialog o věcech, o tom, jak mají být a kam se vlastně jako společnost pohybujeme.

(jam)

Prof. arch. MARTIN RAJNIŠ

Architekt, urbanista a spoluzakladatel České komory architektů se narodil v roce 1944.

V letech 1962 až 1969 studoval na Fakultě architektury ČVUT a následně postgraduál na AVU. Působil v několika architektonických ateliérech a studiích, dnes vede Huť architektury, která sídlí nedaleko Pražského hradu.

Od dětství miluje cesty přírodou, na které jej přivedl jeho otec, a dodnes je vášnivým cestovatelem, který poznal takřka všechny světadíly. Jakožto pravicový anarchista, za nějž se sám označuje, ustoupil před časem od velkých projektů a začal se věnovat směru označovanému jako přirozená architektura, jež vychází z hlubokých zákonů přírody. Tu reprezentují stavby jako Poštovna na Sněžce, transbordér v Chrastavě či světově uznávané dřevostavby u nás i v zahraničí. Na kontě má řadu unikátních technických řešení, které uplatňuje na mnoha návrzích věží, z nichž zřejmě nejznámější je Bára u Chrudimi. Zatím poslední věží je pak maják a muzeum Járy Cimrmana v Příchovicích.